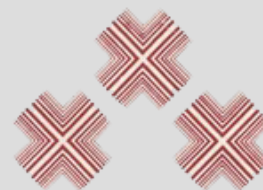


GAISMAS TAKA



*Rēzeknes - Aglonas diecēzes
un biedrības „Latgalieši” laikraksts*

Nr. 4 (89), 2015. Advents un Ziemassvētku laiks



Visu, ko Dievs gribēja mums par sevi pavēstīt, Viņš ir ielicis Betlēmes silītē

Kas gan ir Dieva Piedzimšanas noslēpums neiedomājamu iespēju pasaulē, gandrīz neierobežota tehnikas progresa priekšā, kosmisku tūrisma braucienu priekšā? Ko nozīmē Dieva Piedzimšanas brīnums terora, karu un naida civilizācijā? Savā vienkāršībā šis brīnums kļūst vēl pārsteidzošāks, jo nes vissvarīgāko vēsti: Dievs ir kļuvis Cilvēks, Dieva mīlestība meklē cilvēka mīlestību.



Mūsdienu pasaules attīstība piešķir notikumam Betlēmē pilnīgi jaunu veidu un mēru, jo kosmosa plašumi un cilvēciskās eksistences dziļumi atrod savu patieso telpas un laika centru Betlēmes grotā: visu, ko Dievs gribēja mums par sevi, par savu mīlestību atklāt un pavēstīt, Viņš ir ielicis Betlēmes silītē.

Ja mēs palūkojamies kaut vai uz tikko aizvadīto pirmssziemassvētku laiku, tad pārlicināmies, ka Advents vēl nemaz nebija sācies, kad mūs jau mēģināja pārlicināt, ka vienīgo patieso laimi mums var sniegt sekošana reklāmu saukļiem, kuri aicina ticēt tam, ka vienīgi dāvanu daudzums un stipra veselība, kas ļauj to visu izmantot, dāvā laimi. Katram bija iespēja ticēt nevis Dievam, bet sev, jo cilvēks taču kļūst kas īpašs un neparasts, kad izmanto slavenas firmas ražojumus. Mūsu dienu pasaule kliež un aicina ik uz stūra: “Tici pats sev! Tici, ka tu esi liels, varens, neuzveicams, ka tevi gaida veiksmes un panākumi! Tici, ka tu esi visa kungs!”

Turpinājums 2. lpp. ➤

Galvenās svētku dienas Adventā un Ziemassvētku laikā:

8. decembris – Vissvētākās Jaunavas Marijas bezvainīgā ieņemšana, obligātās svinības

25. decembris – Kristus Dzimšana, obligātās svinības

1. janvāris – Vissvētākā Jaunava Marija, Dieva Māte, obligātās svinības

6. janvāris – Kunga Epifānija, obligātās svinības

➔ *Sākums 1. lpp.*

Šāda veida ticībā nav atbilžu uz jautājumiem, kas nomāc katra cilvēka sirdi, jo kura gan no reklāmlietām, kāda veiksmē vai panākumi spēj nostāties aci pret aci ar vientuļo, slimu, pamestu cilvēku un darīt viņu laimīgu? Kas no pasaules milzīgā trokšņa spēj atbildēt jaunietim, kurš nezina savu vietu šajā pasaulē, nezina, kurp iet, un kura sirdī ir nemiers? Kas atbildēs uz šiem sāpīgajiem sirds meklējumiem, kas Kristus Dzimšanas svētkos kļūst īpaši aktuāli? Kas remdēs bērna dvēseles sāpes, kad svētku vakarā viņš ir viens, jo tēvs ģimeni pametis pirms dažiem gadiem, bet māte atradusi sev citu draugu un viņu dzīvē bērnam nav vietas? Kas noslaucīs asaras no bērna vaiga, kurš bailēs dreb, jo tēvs arī svētvakarā pārnācis piedzēries?

Atbildēt uz to visu spēj tikai Dievs, kurš pazīst cilvēka sirds dziļumus, viņa sāpi un kurš spēj pieskarties šai sirdij ar mīlestību, kas dziedē un ārstē dvēselē cirstās brūces. Tam nepieciešams pavisam maz un tai pat laikā ļoti daudz: atvērt savu sirdi debesu Tēva mīlestībai un ļaut dvēselē ienākt Kristus gaismai.

Ziemassvētki nav tikai eglīšu, skaistu dziesmu, dāvanu, laba noskaņojuma vai vienkārši ģimenes svētki – tie ir Dieva Dēla Piedzimšanas svētki cilvēka miesā. Tie ir svētki visiem, kuri spēj pacelties pāri ikdienišķajam un acīmredzamajam un grib saskatīt savas esamības jēgu un mērķi.

Dievs mums savā gudrībā dāvā Betlēmes nakti, lai labestība, saskaņa un savstarpēja mīlestība tiktu praktizētas ne tikai svētkos, bet ik dienas. Sv. Jānis Pāvils II savulaik rakstīja: “Betlēmes nakts noslēpums turpinās nepārtraukti. Tas piepilda pasaules vēsturi un apstājas pie katra cilvēka sirds sliekšņa.”

Vai mūsu sirds svētku vakarā ir gatava uzņemt Pestītāju? Klusa sirds lūgšana, nopietna piedalīšanās sv. Misē, sirdsapziņas attīrīšana no grēku nastas – lūk, priekšnoteikumi, kas ļaus Jēzum piedzimt mūsu sirdī.

Novēlu, lai Betlēmes brīnums ienāk mūsu sirdī un dzīvē. Miera pilnus Kunga Dzimšanas svētkus un Viņa žēlastību Jaunajā 2016. gadā!

Jānis Bulis
Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps

„Lūk, nāk mūsu Pestītājs, vairāk nebīstieties!” (sal. Is 35, 4)

Advents

Jēzus piedzimst kā Bērns, lai sasildītu mūsu aukstās sirdis un lai tajās iedegtu savas mīlestības liesmu. Advents ir laiks sagatavot savas sirdis cerībai, priekam un mīlestībai, ko sniegs Kristus, laiks sagatavoties Ziemassvētkiem – Kristus Dzimšanas svētkiem.

Vārds, kas apzīmē šo laika posmu, ir aizgūts no latīņu valodas vārda *adventus*, kas tulkojumā nozīmē atnākšana. Sākotnēji Baznīcā šis vārds, galvenokārt, tika lietots tikai attiecībā uz Ziemassvētkiem. Savukārt Viduslaikos tas tika izprasts daudz plašākā nozīmē, nekā tas ir tagad. Mesijas atnākšana tika skatīta no trim dažādiem aspektiem: Viņa piedzimšana Betlēmē, kas notika pagātnē; Viņa otrreizējā atnākšana nākotnē, laiku beigās; Viņa nākšana pašlaik, pateicoties sakramentālajai žēlastībai, kas ienāk mūsu sirdīs un dvēselēs.

Turpinājums 3. lpp. ➔

→ *Sākums 2. lpp.*

Adventa vainaga vēsture

Par Adventa vainaga sākotnējo izcelsmi liecina dažādi avoti. Ziemeļeiropas tautu tradīcijās tumšajās ziemas naktīs uz riņķveida formas kūlīšiem tika aizdedzinātas sveces. Ģermāņu priekšgājējiem decembra aukstajās un tumšajās dienās kā cerības zīme saulainajām pavasara dienām kalpoja vainagi, uz kuriem tika liktas sveces. Skandināvieši aizdedzinātās sveces novietoja apkārt ritenim. Mūžzaļais vainags šajās ziemas naktīs viņiem atgādināja par pastāvošo dzīvību, pavasara atgriešanos. Kristieši šīm senajām pagāniskajām tradīcijām piešķīra jaunu, biblisku nozīmi.



Adventa vainags tiek gatavots no mūžzaļa koka, kas simbolizē dzīvību. Tas norāda uz Dieva dzīvības dāvanu, kas nāk pie mums, neskatoties uz pasaules tumsu un draudiem.

Tradicionālais Adventa vainaga simbolisms mums atgādina vecās derības laikus, kad cilvēce bija tumsā un nāves ēnā (sal. *Lk 1, 79*), kad pravieši, Dieva apgaismoti, pravietoja Pestītāja atnākšanu un kad cilvēka sirds ilgojās pēc Mesijas, kurš izglābs pasauli.

Adventa vainaga forma atgādina Dieva bezgalību, Viņa nebeidzamo žēlsirdību un mīlestību. Zaļā krāsa simboliski norāda uz cerību, kas mums ir Dievā, cerību uz atjaunotni un mūžīgo dzīvi, ko Dievs dāvā Jēzū. Tā kā agrākajos laikos vainags tika piešķirts kā diadēma uzvarētājiem, tas simbolizē arī uzvaru. Tādējādi par to var domāt kā par dzīvības kroni, ko, uzvarot jaunumu, grēku un nāvi, mums ieguva Jēzus.

Četras Adventa sveces norāda 4 nedēļu gaidīšanas periodu, kas simbolizē arī 4 gadsimtus ilgo gaidīšanu laika posmā starp pravieti Malahiju un Kristus dzimšanu. Cita interpretācija liecina, ka pirmā svece reprezentē patriarhus, otrā - praviešus, trešā - Jāni Kristītāju, ceturtā – Mariju, Jēzus māti. Piektā baltā svece centrā reprezentē Kristu. Tā tiek iedegta Ziemassvētku vakarā, gaidot Kristus atnākšanu pasaulē.

Gaisma simbolizē Dieva nākšanu pasaulē. Sveces gaisma mums atgādina Jēzu, kurš ir pasaules Gaisma (sal. *Jņ 3, 17-21*), kas ienāk mūsu dzīves tumsā, ienesot atjaunotni, dzīvību un cerību un atgādina, ka arī mums jābūt pasaules gaismai, lai mēs to dāvātu citiem (*Is 42, 6*). Tas, ka katru reizi tiek aizdegts par vienu sveci vairāk, simbolizē garīgās Kristus gaismas nākšanu pasaulē. Dažādie sveču garumi Adventa vainagā norāda, ka laiks jau ir tuvu. Ja Adventa vainagā izmanto 5 sveces, tad trīs no piecām svecēm parasti ir violetā krāsā. Senajā pasaulē violetā krāsa bija ļoti dārga, to varēja atļauties vienīgi karaļi. Tas simboliski norāda, ka mēs gaidām patiesā Karaļa piedzimšanu. Rozā svece norāda, ka Advents ir jau pusē, un tuvojas Ziemassvētki. Krāsa simboliski norāda uz tuvojošos prieku par Pestītāja dzimšanu.

„Gaismas Taka” redakcija

„Es esmu bezvainīgā ieņemšana...”

Vissvētākās Jaunavas Marijas bezvainīgā ieņemšana



„Esi sveicināta, Marija, žēlastības pilnā”. Daudzus gadsimtus miljoniem reižu dienā Vissvētāko Jaunavu Mariju ticīgie sveicina ar erceņģeļa vārdiem, kas no jauna izskan šo svinību Evaņģēlija fragmentā. Baznīcas bērni no erceņģeļa Gabriela vārdiem mācās, ka Dieva žēlastības noslēpuma pilnība atklājās Vissvētākajā Marijā. Svētais apustulis Pāvils māca, ka Tēvs savā iemiesotajā Dēlā lika iemānot visai pilnībai (sal. Kol 1, 12 – 20), kas izlūst no Kristus un izplatās Viņa mistiskajā Miesā, kas ir Baznīca. Pirms Kristus nonākšanas miesā vienreizējā un neatkārtojamā veidā Kristus pilnība nonāca pār Mariju, kura kopš mūžības bija izraudzīta kļūt par Dieva Māti.

Šīs dienas pirmajā lasījumā tiek atgādināts par Ievu – visu dzīvo māti. Baznīcas tēvi Marijā saskatīja jauno Ievu, kura atraisa pirmās sievietes sasieto mezglu. Marijas paklausība atraisīja Ievas nepaklausības mezglu.

Tāpat kā Ieva tika radīta šķīstībā, tāpat arī jaunā Ieva tika brīnumaini pasargāta no iedzimtā grēka ēnas, jo viņai bija jādāvā cilvēciņa Vārdam, kurš iemiesojās mūsu dēļ.

Svētīgais pāvests Pij IX 1954. gada 8. decembrī izsludināja Dieva atklātu dogmu, ka Vissvētākā Jaunava Marija „viņas ieņemšanas pirmajā mirklī, pateicoties vienreizējai Dieva piešķirtai privilēģijai un žēlastībai, Jēzus, cilvēces Pestītāja, nopelnu dēļ tika pasargāta no ikvienas grēka ēnas” (*Denz-Schonm.*, 2083). Dogmas oficiāla izsludināšana notika salīdzinoši nesen, bet kristiešu ticība tai un liturģija ir ļoti senas. Turklāt 4 gadus vēlāk pati Vissvētākā Jaunava Marija, parādoties svētajai Bernadetei Lurdā, apstiprināja doktrīnas patiesumu, pasakot: „Es esmu bezvainīgā ieņemšana.”

Šī iemesla dēļ šīs dienas otrajā lasījumā svētais Pāvils mums atgādina, ka Dievs vēlas mūs redzēt svētus un nevainīgus Viņa priekšā. Mūsu izcelsmes šķīstība šķita neglābjami zaudēta, tomēr bezvainīgajā Marijā Dievs ir radis pilnīgu risinājumu, lai dzēstu mūsu brīvības radīto postu un atgrieztu cilvēci pie tās pirmatnējās šķīstības, kas šķita bezcerīgi zudusi.

Marijas bezvainīgā ieņemšana ir viņas dievišķās mātišķības tiešas sekas. Svētais Anzelms no Aostas rakstīja: „Patiesi bija noderīgi, ka Jaunava tika izkrāšņota ar šķīstību, par ko lielāka ir tikai paša Dieva šķīstība. Jo viņai Dievs Tēvs bija nolēmis dāvēt savu vienīgo Dēlu, kurš dabiski bija viens un tas pats Dieva Tēva un Jaunavas kopējs Dēls.” (*De conceptu virginali et originali peccato*, XVIII)

Bezvainīgā Marija ir žēlastības pilna. Viņa nav tikai Baznīcas mācekle, kura ar žēlastības palīdzību ir sarāvusi grēka saites, bet viņa ir *totius Trinitatis nobile triclinium*, Vissvētās Trīsvienības dusas vieta (sal. sv. Toms no Akvīnas, *Expositio Salutationis Angelica*, I). Bezvainīgā, žēlastības pilnā vienmēr būs Māte un Karaliene tai Baznīcas daļai, kurai kādu dienu ceram pievienoties arī mēs, lai priecīgi varētu līksmot Vissvarenā priekšā.

„Gaismas Taka” redakcija

Marija vēlas mūs aizvest pie Jēzus, lai arī mēs citus vestu pie Viņa

Vissvētākā Jaunava Marija – Dieva Māte



Dārgie brāļi un māsas! Pirmajā janvārī ir Dievmātes svētki. Tādējādi jauno gadu uzsākam, godinot Jēzus un mūsu Māti, uzticot sevi Viņas gādībai.

Ko nozīmē uzsākt kaut ko kopā ar Mariju? Ar ko ir sācies Marijas ticības ceļš? Ar pasludināšanu: eņģelis nāca pie Jaunavas vārdā Marija, viņa teica savu *jā* vārdu un kļuva Pestītāja Māte. Dievs apmeklēja Mariju viņas mājās. Viņš iegāja parastos ikdienas apstākļos, tādējādi mainot pasaules vēsturi. Arī mūsu dzīve pārsvarā sastāv no ikdienišķu notikumu virknes. Šajā mūsu ikdienā Dievs mūs var apmeklēt lūgšanā. Tāpēc ir svarīgi ik dienas atrast brīdi, kad klusumā atvērt sirdi Dievam. Nav svarīgi, kāda būs mūsu lūgšana, jo Dievs atbildēs mūsu atvērtībai ar to, ka Svētais Gars spēs mūs *apēnot* līdzīgi kā Mariju un mierināt mūs ar savu labvēlības pilno klātbūtni.

Marija dodas pie Elizabetes. Viņa nepaliek savā namā, neieslēdzas savā istabā, tieši otrādi: Marija dodas pie citiem. Arī mums ir dotas acis, lai redzētu citu vajadzības; rokas, lai sniegtu palīdzību; kājas, lai dotos pie citiem; sirds, lai viņus mīlētu. Tā citi jutīs, ka mūsu sirdī mājā Dievs. Kad Marija apmeklēja Elizabeti, viņas abas slavēja Dievu. Māte Terēze no Kalkutas teica: „Kad cilvēki saka man „paldies”, es atbildu, ka to nedarīju es, bet Jēzus.” Kad mums pateiksies par mūsu labo darbu, nepaturēsim šo godu sev, nekautrēsimies teikt, ka viss nāk no Dieva. Ja mēs savā vājumā pakļūpam, un citi gaida, kad mēs lūgsim viņiem piedošanu, tad būsīm augstsirdīgi: lūgsim piedošanu un teiksim, ka tas ir Kristus dēļ.

Marija, kas attēlota ar Kristu-Bērnu klēpī, Austrumu ikonogrāfijā tiek apzīmēta ar grieķu vārdu *Hodigitria*, tas nozīmē, *Ceļarādītāja*. Pa kādu ceļu mūs grib vest Marija, kādā virzienā Viņa mūs grib vadīt? Tā virzienā, kurš pats par sevi saka: „Es esmu Ceļš.” Marija vēlas aizvest mūs pie Jēzus, lai arī mēs varētu vest citus pie Viņa. Ticība patiešām ir ceļš. Neviens nevar teikt: „Es zinu, kāds ir Dievs,” jo Dievu mēs turpinām iepazīt visu savu dzīvi. Lai iepazītu Kristu, vispirms ir vajadzīga lūgšana un Svētie Raksti: Evaņģēlijos mēs redzam, kāds ir Kristus, un lūgšanā ieticam Viņam.

Dārgie brāļi un māsas, šajā jaunajā gadā, ko uzsākam, dosimies savā ceļā, paklausot Marijai – Ceļarādītājai un Ceļvedei, lai satiktu Kristu savā dzīves ikdienā un atklātu citiem Dieva klātesamību mūsu dzīvē!

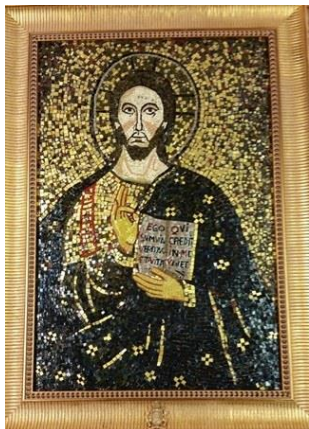
priesteris R. Doļa

„Kad Mikelandželo paņēma marmora bluķi, kopā ar katru atšķēlušos šķembu zuda arī viena iespēja, taču lēnām iezīmējās Pieta. Ja viņš nebūtu pieskāries marmora gabalam, tas būtu palicis iespēju pilns, bet neviena no tām nebūtu tikusi iedzīvināta. Ikkatra laba apņemšanās nozīmē augšanu un tāpat arī zaudējumu. Kad paveras viena iespēja, citām ir jāpazūd...”

Džeralds Makgintijs

Baznīca pasaulē

Krievija: kongress par Baznīcas misiju mūsdienu sabiedrībā



Pirmoreiz pēc 1700 gadiem atkal kopā – aizvadītajās dienās Fanarā tikās dažādu Turcijas kristīgo konfesiju pārstāvji, lai prezentētu grāmatu „Kristietības pamatprincipi”. Grieķu un sīriešu pareizticīgie, katoļi, armēņu Apustuliskās Baznīcas un evaņģēlisko kopienu piederīgie bija pulcējušies ekumeniskā patriarhāta namā, kur žurnālistus iepazīstināja ar kopējā sadarbībā tapušo Vulgātas tekstu. Tas ir piemērots un saprotams cilvēkiem, kuri ir izauguši islāma tradīcijā.

Grāmatu „Kristietības pamatprincipi” Turcijas minoritārās kopienas izdod laikā, kad ir pastiprinājusies reliģiskā neiecietība, kas nereti ved pie vardarbības epizodēm. Valstī dzīvojošās kristīgās konfesijas pirmoreiz pēc Nikajas koncila ir apliecinājušas vēlēšanos sadarboties Evaņģēlija vārdā.

Ekumeniskais patriarhs Bartolomejs I grāmatas prezentācijas ceremonijā apliecināja, ka Turcijas kristieši ir izrādījuši apņēmību kopā liecināt par savu ticību musulmaņu sabiedrībai. „Mūsu pienākums ir korektā veidā informēt brāļus un māsas musulmaņus par kristietību, kuras klātbūtnei šai zemē ir ilga vēsture,” teica patriarhs Bartolomejs.

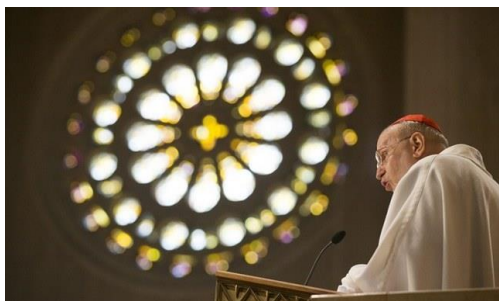
Dienvidkoreja: Lūgšana par mieru un izlīgšanu

Uz robežas starp divām Korejām notika ekumeniska lūgšana, ko vadīja Tezē kopiena. Padžu pilsētiņā – dažus kilometrus no demilitarizētās zonas bija sapulcējušies katoļu, anglikāņu un luterāņu jaunieši, kas pārstāvēja dažādas Āzijas un Eiropas zemes. Viņi lūdzās par mieru un izlīgšanu Korejā un visā pasaulē.



Vesperēs piedalījās vairāk nekā 200 cilvēku, to skaitā jaunieši no Hongkongas, Taivānas, Vjetnamas, Mjanmas un Francijas. „Ja šo lūgšanu būtu noorganizējuši Seulā, tad droši vien piedalītos daudz vairāk cilvēku, taču mūsu mērķis bija atrasties tuvāk brāļiem un māsām Ziemeļkorejā. Ceram, ka kādreiz varēsim lūgties kopā ar viņiem,” aģentūrai Asianews teica viens no tikšanās organizētājiem, Tezē kopienas brālis Šin Han Jols.

Svētā Zeme: Eiropas Bīskapu konferenču padomes sapulce



Eštergomas-Budapeštas arhibīskapam, kardinālam Peteram Erdo adresētajā vēstulē pāvests Francisks sūtīja sveicienus Eiropas Bīskapu konferenču padomes rīkotās plenārsesijas dalībniekiem. Sešu dienu ilga pasākums norisinājās Svētajā Zemē. To rīkoja Jeruzalemes latīņu rita patriarhs Fouds Tvals. Pāvests novēlēja, lai tikšanās kļūtu par lūgšanu, pārdomu, solidaritātes, garīgās atjaunotnes un misionārā gara stiprināšanas laiku. Lai tā palīdzētu „atgūt Evaņģēlija

sākotnējo svaigumu, kurā atklājas jauni ceļi, radošas pieejas, daiļrunīgākas zīmes un vārdi, kas mūsdienu pasaulē nes atjaunotu jēgu”, citējot apustulisko pamudinājumu „Evaņģēlija prieks”, vēstulē rakstīja pāvests. Eiropas bīskapu lūgšanām Francisks uzticēja arī Bīskapu sinodi par ģimeni. Sanāksme ilga līdz 16. septembrim. Tajā piedalījās Bīskapu konferenču pārstāvji no 45 valstīm. Uz Svēto Zemi bija devies arī Rīgas arhibīskaps - metropolīts Zbignevs Stankevičs.

Šo vīru ceļojums ir tikai sākums

Kunga Parādīšanās (Epifānija)



Kunga Parādīšanās svinības ir jaundzimušā Pestītāja majestātes un dievišķības atklāšanās svētki – gaismas svētki, kuros Baznīca svin mūsu Kunga atklāšanos visai pasaulei. „Celies, topi gaiša! Jo tava gaisma nāk, un Kunga godība uzlec pār tevi.” (Is 60, 1) Ar šiem pravieša Isajas vārdiem Baznīca raksturo šo svētku būtību. Viņš, kurš ir patiesā gaisma un caur kuru arī mēs esam kļuvuši par gaismu, ir patiesi ienācis šajā pasaulē. Viņš mūs padara par Dieva bērniem (sal. Jņ 1, 9, 12).

Austrumu Gudro ceļojums liturģijā ir tikai sākums dižai procesijai, kura turpinās visā vēstures gaitā. Ar Austrumu Gudrajiem uzsākas cilvēces ceļojums pie Jēzus Kristus – pie Dieva, kurš bija piedzimis kūtiņā, nomiris pie krusta, augšāmcēlies no mirušajiem un paliek pie mums līdz pat pasaules beigām (sal. Mt 28, 20). Baznīca lasa šo Mateja Evaņģēlija fragmentu līdz ar pravieša Isajas vīziju, kuru mēs lasām šo svinību pirmajā lasījumā: „Šo vīru ceļojums ir tikai sākums.”

Pēc ziņas Betlēmes ganiņiem Viņš atklājas Gudrajiem, kas bija atnākuši no Austrumiem Viņu pielūgt. Kristīgā Tradīcija vienmēr ir saskatījusi šajos Gudrajos pagānu tautu pirmtēlu, pirmtēlu lieliem un maziem, valdniekiem un vergiem, un visu tautu cilvēkiem. Pirmie ir vīri no Austrumiem, kuriem gadsimtu gaitā seko daudzi.

Pēc šīs Isajas vīzijas lasījums no otrās vēstules efeziešiem pauž to pašu ideju prātīgos un vienkāršos vārdos: „Arī pagāniem ir tas pats mantojums.” (sal. Ef 3, 6) Otrais psalms izsaka to šādi: „Es jums novēlēšu visas tautas, visas zemes malas būs tavs īpašums.” (Ps 2, 8) (..)

Gudrie sekoja zvaigznei. Radības valodā viņi atklāja Dieva vēsturi, bet ar radības valodu vien nepietiek. Tikai Dieva Vārds, ko mēs sastopam Svētajos Rakstos, varēja droši norādīt viņiem ceļu. Radībai un Rakstiem, iemeslam un ticībai jābūt līdzās, lai varētu mūs aizvest pie dzīvā Dieva. (..)

Patiesā zvaigzne, kas mūs vada, ir pats Kristus. Viņš ir Dieva mīlestības sprādziens, kas liek Viņa sirds gaismai apmirdzēt pasauli. Vēl var piebilst: Austrumu Gudrie, par kuriem lasām šo svinību Evaņģēlijā, līdzīgi kā visi svētie paši pamazām ir kļuvuši par Dieva zvaigznāju, kas norāda ceļu. Visos šajos cilvēkos, kurus skāris Dieva Vārds, ir atklājies gaismas uzliesmojums, caur kuru Dieva gaisma apspīd pasauli un rāda mums ceļu. Svētie ir Dieva zvaigznes, kurām mēs ļaujam sevi vadīt pie Viņa, kurā balstās visa mūsu esamība.

Šajās svinībās Baznīcā ir tradīcija ar svētīto krītu uz mājas durvju palodām iezīmēt pestīšanu nesošo krustu līdz ar astronomiskā gada skaitli un trīs Austrumu Gudro vīru iniciāļiem (C + M + B), ko arī var interpretēt kā „Christus Mansionem Benedicat” (Lai Kristus svētī šo māju).

Turpinājums 8. lpp. ➤

➔ *Sākums 7. lpp.*

Arī Austrumu Gudro dāvanas tiek dažādi interpretētas. Stundu liturģijas lūgšanā Baznīca saka, ka zelts reprezentē Jēzus–Karaļa varu, vīraks Jēzu kā Augsto Priesteri un mirres norāda uz Kunga apbedīšanu. Savukārt svētais Gregors uzlūko dāvanas no dāvinātāju skatupunkta un zeltā saskata gudrību, vīrakā lūgšanas spēku un mirrēs miesas mērdēšanos. Ir vērts pārdomāt abas interpretācijas.

Šajās svinībās Baznīca aicina mūs padomāt, kādai „zvaigznei” sekojam mēs un vai šī „zvaigzne” aizvedīs mūs pie Kristus vai arī no Viņa attālinās. Atvērsim savas sirdis patiesajam Dievam, kurš šajā dienā atklājas visai pasaulei kā Dievs, kurš ir kļuvis Cilvēks. Ļausim Viņam mūs piepildīt ar savu gaismu un svētīt ne tikai mūsu mājas, bet arī ikvienu mūsu dzīves mirkli.

„Gaismas Taka” redakcija

Lasītājs jautā

„Gaismas Taka” redakcija pateicas par iesūtītajiem jautājumiem un aicina lasītājus arī turpmāk aktīvi iesaistīties laikraksta tapšanā. Jautājumus var sūtīt uz redakcijas e-pastu: **eppuslatgaliensis@inbox.lv** vai arī rakstot vēstuli uz adresi: Latgales iela 88, Rēzekne, LV-4601 (ar norādi Gaismas Takai).

Nereti tiek pieminēta Loretas litānija, kas tā tāda ir?

Precīzāk nevis Loretas, bet gan Loreto, kas ir pilsēta Itālijā. 17. gs. beigās bija zināmas aptuveni 80 dažādas litānijas. Lai izvairītos no nekārtībām šajā jomā, ar Romas kūrijas 1601. gadā izdoto dekrētu tika ierobežota tālākā iespēja publicēt jaunus litāniju tekstus. Tomēr arī turpmāk Svētais Krēsls ieviesa nedaudz jaunu litāniju tekstus šauram lietotāju lokam.

Īpašu popularitāti katoliskajā Baznīcā ieguva Loreto litānija Jaunavas Marijas godam (pirmā publikācija notika 1558. gadā), kura sākotnēji tika lūgta Loreto pilsētā katru sestdienu. 1587. gadā pāvests Siksts V ar bullu „Reddituri” apstiprināja Loreto litāniju. Šī litānija Vissvētākās Jaunavas Marijas godam ir tā pati, ko ticīgie lūdzas Latvijā.

Vissvētākās Jaunavas Marijas godam veltītajā litānijā latgaliski ir izsaukums Izzinēju Ķēninīne. Kas ir izzinēji?

Latviešu valodā apliecinātāju Karaliene. Lielākajai daļai Vissvētākās Jaunavas Marijas titulu ir divējāda nozīme. Šis tituls vispirms attiecas uz pašu Dievmāti un uz tiem, kuri atzina viņu kā vislielāko no apliecinātājiem, kā arī par Karalieni, Aizbildni un Paraugu visiem ticības apliecinātājiem, īpaši kanonizētajiem svētajiem.

Agrāk bija daudz kristiešu, kuri tika vajāti, bet tomēr netika sodīti ar nāvi. Viņi tika vesti tiesas priekšā, spiesti atteikties no savas ticības, un, ja viņi neatteicās, tad tika bargi sodīti. Ar šo stingro ticību un gatavību paciest jebkādus pārbaudījumus viņi bija dzīva liecība par Debesu valstību un Jēzus Kristus atstāto mācību.

Arī mūsdienās vārda „apliecinātājs” nozīme nav daudz mainījusies, bet gan kļuvusi specifiskāka un tiek attiecināta uz tiem ticības varoņiem, kuru svētums ir atklājies caur brīnumiem un kurus ir kanonizējusi Baznīca.

„Gaismas Taka” redakcija

Antona Rimoviča 150 gadu jubilejas izstāde

2015. gada 16. oktobrī Sakrālajā kultūras centrā Balvos par godu garīdznieka, kokačelnieka Antona Rimoviča 150 gadu jubilejai tika atklāta izstāde, kuru veidoja Balvu Novada muzejs sadarbībā ar Balvu Vissvētās Trīsvienības Romas katoļu draudzi un tās priesteriem Mārtiņu Klušu un Jāni Bārtuli, Rundāles pils muzeju, Balvu Centrālo bibliotēku un Šauļu „Aušros” muzeju Lietuvā.

Izstāde kopā pulcināja gan tos, kuri nekad nebija dzirdējuši par šo unikālo personību, gan cilvēkus, kuri jau daudzus gadus ir pētījuši prāvesta A. Rimoviča dzīvesstāstu un daiļradi. Tilžas Romas katoļu draudzes prāvests Alberts Budže iepazīstināja klātesošos ar lietuviešu izcelsmes priesteru biogrāfiju, kurš visu savu mūžu bija atdevis kalpošanai Dievam un cilvēkiem tieši Latgalē.



Strādājot Balvu Romas katoļu draudzē no 1897. gada līdz 1914. gadam, A. Rimovičs paveica ļoti daudz svētīgu darbu. Balvu Romas katoļu baznīca var lepoties ar kokgriezumiem, kuri tapuši tieši Antona Rimoviča darbības laikā, pieaicinot gan citus galdniekus, gan arī pašam prāvestam apgūstot kokačelniecības prasmes un iemaņas. Savās atmiņās par prāvestu Rimoviču viņa pēctecis Benedikts Skrinda to nosaucis par „Balvu miestiņa dibinātāju”.

Izstādē var aplūkot šo citātu prāvesta Benedikta Skrindas rakstītajā Balvu Romas katoļu baznīcas hronikā. Lai pasargātu no aizmirstības un godinātu prāvestu Antona Rimoviča piemiņu, prāvests A. Budže ierosināja nosaukt kādu Balvu pilsētas ielu viņa vārdā. Savukārt interesantus faktus par Antonu Rimoviču var izlasīt arī dažādās publikācijās, par ko izsmeltošu stāstījumu sniedza Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule.



priesteris M. Klušs

Dievs solidarizējas ar grēkā kritošo cilvēci

Kunga Kristīšana



Iegremdēšanās kristības ūdenī nozīmē vainu atzīšanu un lūgumu pēc grēku piedošanas. Evaņģēlijs stāsta, ka „Jēzus atnāca no Galilejas pie Jāņa” (*Mt 3, 13*), kuru pravietis Isaja raksturoja kā saucēja balsi tuksnesī (*sal. Is 40, 3*), „Jordānas krastā, lai tiktu viņa kristīts” (*Mt 3, 13*).

Jēzus bija patiess Dievs no patiesa Dieva, Viņam nebija neviena grēka (*sal. 1 Pēt 2, 22*). Viņš negāja kristīties tādēļ, lai kaut ko saņemtu kristībā. Tā kā Jēzus nebija nācis „atcelt bauslību vai praviešus, bet piepildīt” (*Mt 5, 17*), un Viņa dzīve bija paraugs un reizē arī komentārs par to, kas ir paklausība, Viņš to darīja, lai piepildītu taisnību, jo bija paklausīgs likuma pildīšanā „līdz nāvei, līdz pat krusta nāvei” (*Flp 2, 8*). Dievs solidarizējās ar grēkā kritošo cilvēku, kurš, grēka ievainots, ilgojās pēc taisnības.

Jēzus, Tēvs un Svētais Gars savā būtībā vienmēr ir neatdalāmi viens no otra, tāpēc brīdī, kad Svētais Gars nolaidās pār Viņu baloža veidā, tas nenozīmēja, ka Jēzū Tas nebūtu, vai tajā brīdī Viņam piešķirtu žēlastības līdzīgi kā apustuļiem Vasarsvētkos (*sal. Apd 2*) vai kā Marijas gadījumā (*sal. Lk 1, 35*), bet, lai parādītu, ka Svētais Gars nāk pār tiem, kuri tiek kristīti, un Viņš tajos mājō kā savā templī.

Ir skaidrs, ka Jēzus jau kopš mūžības ir Tēva Dēls. Balss no augšas norāda, ka līdz ar kristību mēs kļūstam Dieva bērni. Līdzīgi kā laulībā vīram un sievai dzimst bērni, tāpat arī Baznīca, kas ir Kristus Līgava, kristībā dzemdina savus bērnus mūžīgai dzīvei. Tāpat arī debesis atvērās nevis Viņa dēļ, bet lai parādītu to, ka debesis tika atvērtas tiem, kuri nesen kristīti.

Kristība ir nāves un cilvēces grēku pieņemšana, balss ir sagaidāmā atsaucē uz augšāmcēlšanos. Tas arī izskaidro, kāpēc savās sarunās Jēzus lieto vārdu kristība kā atsauci par savu gaidāmo nāvi. Jordānas ūdeņos Jēzus ieņem to grēcinieku vietu, kurus Jānis aicināja kristīties. Jēzus dara to pašu uz krusta, kur samaksā par visas cilvēces grēkiem.

Iegremdēšanās ūdeņos simboliski norāda uz apbedīšanu un grēku iznīcināšanu, kas notiks uz krusta. Izkāpšana simboliski norāda uz augšāmcēlšanos. Balodis un balss norāda uz Viņa godību, kas būs pēc tam, kad Viņa darbs būs pabeigts.

Svētais Akvīnas Toms min trešo iemeslu: Jēzus kristība norāda uz Kristības sakramentu. Jāņa kristībai bija gandarīšanas raksturs. Tā grēkus nepiedeva, nepadarija par Dieva ģimenes locekli, kā to dara Kristības sakraments. Kad Jēzus pieņēma kristību, Viņš iedibināja, konsekkrēja šo sakramentu līdzīgi kā kāzās Kānā iedibināja Laulības sakramentu. Balodis nozīmē žēlastību, Svētā Gara dāvanu saņemšanu, balss nozīmē mūsu pieņemšanu par mīļotajiem dēliem Kristū.

➔ *Sākums 10. lpp.*

Kristība simbolizē arī grēcinieku kristību Kristū, lai, mirstot kopā ar Viņu, mēs līdz ar Viņu varētu piecelties brīvi no grēkiem. Jēzus kristība atklāj arī Viņa patieso identitāti, atklāj Dieva Trīsvienīgo būtību: Tēvs izredzētos mīl jau kopš pasaules radīšanas (sal. *Ef 1, 4*). Viņš sūta savu Dēlu meklēt un glābt pazudušo (sal. *Lk 19, 10*). Svētais Gars pārliedzina par grēku (sal. *Jņ 16, 8*) un ved ticīgos caur Dēlu pie Tēva.

Visa Jēzus dzīve ir piemērs mums, kā būt cilvēkam un kā sekot Dievam. Dievs, „kas ir gaisma, kurā nemaz nav tumsas” (sal. *1 Jņ 1, 5*), parādīja, kādam jābūt cilvēkam, kas tam jādara, lai nokļūtu debesīs. Viņa griba ir, lai cilvēki nožēlo grēkus, par tiem gandara un nes atgriešanās cienīgus augļus.

„Gaismas Taka” redakcija

Notikumi Rēzeknes Katoļu vidusskolā

Skolas aizbildņu - Visu svēto dienas svinības

“Dievs ir iedevis katram četras lietas,
kas rūpīgi jāsargā – dvēseles brīvība,
gara spēks, prāta gaisma un sirds labestība...”



Rēzeknes Katoļu vidusskolas saime katru gadu īpaši svin Visu svēto dienu: notiek tikšanās ar konsekrētām personām, reliģiska satura konkursi, viktorīnas, uzvedumi. Skolēni lasa svēto dzīves aprakstus un uzzina par to, ka ne jau svētie ir šo stāstu centrā, bet Dieva žēlastība, kas guvusi uzvaru viņu dzīvē. Svētie ir kā ceļrādis, kas atklāj, kādas virsotnes cilvēks var sasniegt, ļaujot Dievam darboties savā dzīvē. Svētums – tas ir ikviena kristieša aicinājums un uzdevums. Par Svēto dienas pasākumiem jāsaka lielu paldies kristīgās un ticības mācības skolotājām Litai Klepereī un Anitai Katkevičai–Šļakotai, kas bērnos rosina pārdomas “Kā es izmantoju Dieva gribu un kā izmantoju laiku, ko man dod Dievs?”

Rēzeknes Katoļu vidusskolas direktore Marija Mickāne

Turpinājums 12. lpp. ➔

→ *Sākums 11. lpp.*

Es mīlu Tevi, Latvija!

Ļaudis saka: “Es mīlu labi paēst. Es mīlu izgulēties, es mīlu brīvdienas, es mīlu savu auto, es mīlu arī Latviju.” Es negribu tevi tā mīlēt, Latvija, starp laicīgiem labumiem ierindotu. Daži teic tā: “Latvija, tu pasaul’s košākais zieds, mūsējā, vienīgā! Tu esi mums vismīļākā, dārgākā!” Es neprotu tevis tā mīlēt. Kaut vēlos es tev, Latvija, dziesmas dziedāt un dzejas dzejot, nespēju. Vēlos, tak nav man dzejnieka dāvanu, rakstnieka zeltotās spalvas. Latvija, kā man tevi mīlēt būs?

Es vienmēr ticēju, ka reiz man tiks atbildēts. Un, raugi, reiz sēžot un domājot par Šillera dzejoli, brīnišķa sajūta apņēma mani.

“Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt,
To turi ciet ar visu savu sirdi!
Tev’ šeitān stipras saknes tur,
Kā niedra svešā malā būsi tur,
Ko mazais vējiņš iespēj samaitāt”

Vārdi, gluži kā strautiņa čalas ziedonlaikā, glāstīja un spirdzināja manu prātu. Līdz ar šo rindu izlasīšanu manī radās atklāsme. Es to dzirdēju tā, itin kā kāda balss man ko sacītu – maiga, žūžojoša un rāma balss. Man brīdi šķita, ka ar mani runā koki, meži, lēni šalcoši, tad likās, it kā visa man apkārtesošā ainava pārvērtusies šai balsī. Pirmie tās teiktie vārdi skurbināja manu garu. Es jutu tukšumu manī, ko ilgi biju gaidījis aizpildāmies, sadilstam, atstājot vien tīkamas jūtas. Balss sacīja: “Tu tik ilgi gaidīji skaidrību, nu saņem to. Uzklusies labi, ko teikšu – klausies un zini, kā tev mani mīlēt būs.” Klusums. “Ļaudis dažādi runā. Cits mani mīl tikai vārdiem, slavējot vienā laidā. Nav viņu mīlai sirsnības, bet kas tad ir mīla bez sirsnības? Citi gan teic, ka mani mīlē, skraida lāpoti un karogoti, tak nav viņos mīlestības, vien pāviska plātība. Šie man visvairāk rieb, jo lielākas liekulības par viņējo nav. Daži cenšas manā labā darboties, bet, acumirkļīgus panākumus neguvuši, dodas labuma meklētāju gaitās, par niedri svešā malā paliek, kauču Latvijas vārdu cieņā tur. Viņi nespēj mīlēt tā, kā jāmīl mani – tā, kā mīl tie pēdīgie.

Pie tiem pieder gan uzcītīgie, klusie darbarūķi, gan skolnieki un studenti, kas zina, ka mācās, lai Latvijai nākotne gaišāka plauktu, lai zelta saule tautai austu. Gan vecāki, kas bērniem valsts mīlestību ar darbiem rādīt māca. Viņi neieskata - un pareizi! - par vajadzīgu skaļi un plaši reklamēties. Tiem pietiek ar apziņu, ka visu, ko viņi dara labu, viņi dara Tēvijai. Patriotisma un citu nacionālistisku jūtu izpausmes nāk tikai pēc tam – vispirms mīlestība ar darbiem rādāma.”

Brīdi paliku kluss. Vai varu sevi tiem pieskaitīt? Pēc kritisku pārdomu mirkļiem atradu sevi par cienīgu tiem piederēt. Tomēr balss savu runu turpināja: “Latvju strēlnieki dziedāja:

Tēvu zemes brīvestīb’
Pirksim mēs ar asinīm;
Tēvu zemes mīlestību
Mēs ar darbiem rādīsim.

Turpinājums 13. lpp. ➤

➔ *Sākums 12. lpp.*

Viņi lieliski zināja, ko nozīmē šie vārdi. Viņi tos īstenoja dzīvē par paraugu visiem nākotnē, mūžīgi mūžos. Arī mums pēdējais dziesmas teikums jārealizē dzīvē. Mūsdienās gan netiek prasīta dzīvības atdošana, bet darbi, kas mūsu mīlestību pierāda, tomēr arī jābūt gataviem izdarīt dižāko, ko vien latvietis spēj - atdot dzīvību par brāļiem, draugiem, dzimteni."

Es atkal sāku par sevi šaubīties. Vai patiesi es būtu gatavs mirt par dzimteni? Nē! Bet tad jau laikam mana mīla pret Latviju nemaz tik patiesa nav...

Balss izklausījās kā baznīcas zvana skaņas, tā dārdēja spēkā un varā: "Ko gan nozīmē tēvzemes mīlestība? Ko gan nozīmē - patriotiskam būt? Ja kāds - varbūt arī tu pats - visu mūžu pūlēsies savas tautas gara tumsību kļiedēt, gaismu tai nest, tās domas un gaumi attīrīt un cēlākas padarīt - ko gan viņš labāku vēl var darīt? Un kā gan tam būs patriotiskam būt?" Pamodos kā no sapņa. Viss, ko es dzirdējis tiku, šķita attālinājies, bet vārdi bija manī iespiedušies dziļi, dziļi.

Es mīlu Latviju. Bez liekām runām, bez izrādīšanās. Cenšos veikt apzinīgi savus pienākumus un ceru, ka reiz spēšu ko vairāk Latvijai dot. Un kas gan vēl vairāk ir vajadzīgs?

Rēzeknes Katoļu vidusskolas 11. klases audzēknis Bernards Kudiņš

* * *

Sākums iepriekšējos „Gaismas Taka” numuros

Kardināla Juliana Vaivoda kalpošana Rēzeknē

No 1920. gada 24. februāra līdz tā paša gada 23. septembrim Julians Vaivods bija skolu kapelāns Rēzeknē. Kopš 1907. gada, kad Rēzeknē par dekānu un draudzes prāvestu bija no Pēterpils ieradies jau toreiz daudziem zināmais tautas izglītības kultūras veicinātājs Nikodems Rancāns, šī pilsēta bija veidojusies un izveidojusies par visas Latgales izglītības un kultūras, kā arī saimnieciskās un politiskās dzīves centru.

Pateicoties N. Rancāna entuziasmam, taktam un kontaktiem ar Pēterpils augstākajām krievu aprindām, Rēzeknē bija nodibinātas vairākas skolas jau ar diezgan izteiktu latvisku raksturu, kas līdz tam Latgalē bija pilnīgi neiedomājama lieta.

Pēc 1917. gada Februāra revolūcijas Rēzekne bija kļuvusi par svarīgu Latgales politiskās dzīves centru, kur notiek arī vēsturiskais kongress, tur pieņemot rezolūciju, ka Latgales pilnvarnieki nospriež apvienoties ar Kurzemes un Vidzemes latviešiem vienā politiskā autonomā tautas organismā, kā arī ievēlēt Latgales Pagaidu Zemes padomi.

Šajā reizē uz kongresu sabraukušie katoļu garīdznieki bija sūtījuši ar arhibīskapa-metropolīta Eduarda Ropa starpniecību uz Romu lūgumu – atjaunot Rīgas bīskapa sēdekli. Starp citu, arī Julians Vaivods 1917. gada pavasarī, braukdams no Pēterpils, apstājies Rēzeknē, lai, kā viņš raksta savā dienasgrāmatā, uz vietas kaut nedaudz uzzinātu, kas notika Latgaliešu kongresā.

Turpinājums 14. lpp. ➔

➔ *Sākums 13. lpp.*

1920. gadā Rēzeknē daudz kas nav tā, kā 1917. vai 1918. gadā, jo tur vairs nav ne N. Rancāna, ne dažu agrāk esošo skolu un sabiedrisko organizāciju; daudz kas ir likvidēts un sagrauts, tomēr, bez šaubām, Rēzeknē arī turpmāk daudzējādā ziņā bija Latgales centrs. Jau tajā laikā tur rosīgi darbojas Latgaliešu skolotāju savienība, kas par savu galveno uzdevumu uzskatīja latviskas skolas izveidošanu Latgalē, tāpēc notika jaunajai skolai nepieciešamo mācību grāmatu gatavošana un izdošana, daudzgadīgu skolotāju sagatavošanas kursu, kā arī latviešu vidusskolas organizēšana Rēzeknē.

Kapelānam Julianam Vaivodam 1920. gadā iznāk atsevišķā izdevumā tulkojums „Ir Dīvs!”, kas parakstīts ar pseidonīmu *Olūts*, un tas ir viens no nedaudzajiem Latgales katoļu reliģiskajiem izdevumiem tajā gadā.

Pienākumu ceļš tālāk Vaivodu veda no Rēzeknes uz Ludzu.

*No Jāņa Broka grāmatas „Pirmais no mūsu tautas”
Turpinājums nākamajā „Gaismas Taka” numurā*

Juliana Vaivoda pieminekļa ģenerālsponsors:



LATVIJAS BĪSKAPU KONFERENCES DEKRĒTS PAR ŽĒLSIRDĪBAS GADA SVINĒŠANU LATVIJAS DIECĒZĒS

Saskaņā ar Svētā tēva Franciska gribu laikposms no Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas svinībām 2015.gada 8.decembrī, - piecdesmitajā gadadienā, kopš noslēdzās Vatikāna II vispārējais koncils - līdz Jēzus Kristus, Vispasaules Karaļa, svinībām 2016.gada 20.novembrī visā Baznīcā, gan Romā, gan atsevišķās diecēzēs, ir pasludināts par Dieva žēlsirdības gadu ar moto *Žēlsirdīgi kā Tēvs* (sal. Lk 6,36).

Vieni no Žēlsirdības gada garīgajiem augļiem ir atlaidas, kur atklājas Dieva Tēva žēlsirdība.

1. **Pilnas atlaidas** no laicīgā soda par grēkiem sev vai mirušajiem visu Jubilejas gadu ik dienas (tikai reizi dienā) var saņemt ticīgie, kuri dievbijības garā kā svētceļnieki par zīmi dziļai vēlmei patiesi atgriezties apmeklēs sv. Pētera, sv. Jāņa Laterāna, Marijas Madžori, sv. Pāvila aiz mūriem **bazilikas Romā** un izpildīs šādus nosacījumus:

- 1) Atjaunos svētdarošās žēlastības stāvokli sakramentālā grēksūdzē un būs brīvi no vismazākā grēka.
- 2) Dievbijīgi piedalīsies sv. Misē un pieņems sv. Komūniju.
- 3) Lūgsies Svētā tēva nodomā.
- 4) Noskaitīs lūgšanas „Tēvs mūsu” un „Es ticu”.
- 5) Veiks īsu svētceļojumu pie Svētajām durvīm par zīmi dziļai vēlmei patiesi atgriezties.
- 6) Šīm dievbijības izpauzmēm cieši jāsaistās ar pārdomām par Dieva žēlsirdību.

Turpinājums 15. lpp. ➔

➔ *Sākums 14. lpp.*

2. Saskaņā ar Svētā tēva Franciska ieteikumiem no 01.09.2015., **Latvijas Bīskapu konference nosaka**, ka **Žēlsirdības gada durvis Latvijas diecēzēs** tiks atvērtas 2015.gada 13.decembrī, Adventa III svētdienā, un **Latvijas diecēzēs pilnas atlaidas** no laicīgā soda par grēkiem sev vai mirušajiem var saņemt (tikai reizi dienā):

1) **visu gadu sekojošās baznīcās:**

Rīgas arhidiecēzē:

Rīgas sv. Jēkaba katedrālē plkst. 11.00,
Rīgas sv. Franciska baznīcā,
Ogres sv. Meinarda baznīcā,
Madonas Kristus-Karaļa baznīcā,
Valmieras V.J.Marijas Debesīs uzņemšanas baznīcā.

Rēzeknes – Aglonas diecēzē:

Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē,
Aglonas Dievmātes sanktuārijā,
Daugavpils sv. Pētera Ķēdēs baznīcā,
Ludzas Jaunavas Marijas Debesīs Uzņemšanas baznīcā,
Līvānu sv. Erceņģeļa Miķeļa baznīcā,
Preiļu Jaunavas Marijas Debesīs Uzņemšanas baznīcā,
Varakļānu Jaunavas Marijas Debesīs Uzņemšanas baznīcā,
Dagdas Vissvētās Trīsvienības baznīcā,
Nautrēnu Jaunavas Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas baznīcā,
Krustpils Vissvētās Trīsvienības baznīcā,
Viļakas Vissv. Jēzus Sirds baznīcā,
Krāslavas sv. Ludviga baznīcā,
Balvu Vissvētās Trīsvienības baznīcā,
Viļānu svētā erceņģeļa Miķeļa baznīcā,
Malnavas svētā Rožukroņa Karalienes baznīcā,
Sarkaņu J.Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas baznīcā.

Jelgavas diecēzē:

Jelgavas V.J.Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas katedrālē plkst. 11.00,
Skaistkalnes sanktuārijā plkst. 11.00,
Jēkabpils V.J.Marijas dzimšanas baznīcā,
Grīvas svētās Jaunavas Marijas baznīcā.

Liepājas diecēzē:

Liepājas sv. Jāzepa katedrālē plkst. 11.00,
Saldus sv. Pētera un Pāvila baznīcā plkst. 11.00,
Talsu V.J.Marijas baznīcā plkst. 11.00,
Alsungas sv. Miķeļa baznīcā plkst. 11.00.

Turpinājums 16. lpp. ➔

→ Sākums 15. lpp.

- 2) Pilnu atlaidu iegūšanai **izpildot Baznīcas sekojošas prasības:**
- a) Veiks svētceļojumu pie Svētajām durvīm, kas atvērtas katrā katedrālē un diecēzes bīskapa noteiktās baznīcās par zīmi dziļai vēlmei patiesi atgriezties.
 - b) Atjaunos svētdarošās žēlastības stāvokli sakramentālā grēksūdzē un būs brīvi no vismazākā grēka.
 - c) Dievbijīgi piedalīsies sv. Misē un pieņems sv. Komūniju.
 - d) Lūgsies Svētā Tēva nodomā.
 - e) Dievbijīgi noskaitīs lūgšanas „Tēvs mūsu” un „Es ticu”.
 - f) Šīm dievbijības izpausmēm cieši jāsaistās ar pārdomām par Dieva žēlsirdību.
- 3) **Slimi, veci, vientuļi, kuri nespēj iziet no mājām**, ticībā pārdzīvojot savas ciešanas, pieņemot sv. Komūniju vai piedaloties sv. Misē un kopīgā lūgšanā, arī ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, varēs saņemt Jubilejas gada atlaidas.
- 4) **Ieslodzītie**, izpildot parastos atlaidu nosacījumus, varēs saņemt pilnas atlaidas cietumu kapelās. Bet, ja viņi izies pa cietuma kameras durvīm, vēršot domas un lūgšanu uz debesu Tēvu, lai ik reiz šis žests viņiem nozīmē iziešanu pa Svētajām durvīm.
- 5) Ik reiz, kad ticīgais veiks **vienu vai dažus no žēlsirdības darbiem tuvākā miesai vai dvēselei**, viņam ir iespēja saņemt Jubilejas pilnas atlaidas, kas būs auglis pašam notikumam, kas svinēts un pārdzīvots ticībā, cerībā un mīlestībā.
- “Žēlsirdības darbi ir aiz mīlestības veiktie darbi, ar kuriem mēs palīdzam savam tuvākajam viņa miesas un gara vajadzībās. Mācīt, dot padomu, mierināt, uzmundrināt, kā arī piedot un pacietīgi panest – tas nozīmē veikt garīgās žēlsirdības darbus. Žēlsirdības darbi, kas tiek veikti rūpēs par līdzcilvēka fiziskajām vajadzībām, ir, piemēram, izsalkušo paēdināšana, bezpajumtnieku uzņemšana, skrandaino apģērbšana, slimo un cietumnieku apmeklēšana, mirušo apbedīšana. Šo žēlsirdības izpausmju vidū dāvanu došana nabagiem ir viena no galvenajām tuvākmīlestības liecībām: tas ir arī Dievam patīkams taisnības darbs” (KBK, 2447).

Vēlot Žēlsirdības jubilejas gadā Latvijas priesteriem
un ticīgajiem bagātīgas Dieva žēlastības,

Zbigņevs Stankevičs
Rīgas arhibīskaps-metropolīts



Jānis Bulis
Rēzeknes - Aglonas diecēzes bīskaps



Edvards Pavlovskis
Jelgavas diecēzes bīskaps



Viktors Stulpins
Liepājas diecēzes bīskaps



Žēlsirdīgi kā Tēvs...

Himnas teksta autors ir jezuītu tēvs Eugēnijs Kosta, bet mūziku sarakstījis Pauls Invūds. Dziesmas piedziedājumā atkārtojas vārdi „Misericordes sicut Pater”, kas ir fragments no Lūkasa evaņģēlija 6. nodaļas 36. panta. Himnas pirmais pants ir veltīts Tēvam, otrais – Dēlam, trešais – Svētajam Garam, bet ceturtajā izskan aicinājums pēc miera, pateicība par tiem, kas mīl un piedod, kā arī atsaukšanās uz Apokalipsē pieminētajām jaunajām debesīm un zemi

Žēlsirdības gada himna

Teksts Eugenio Costa

Mūzika Paul Inwood

Antifona

Mi-se-ri-cor-des si-cut Pa-ter! Mi-se-ri-cor-des si-cut Pa-ter!

SOPRANO
ALTO

Mi - se-ri-cor-des si-cut Pa-ter! Mi - se-ri-cor-des si-cut Pa-ter!

TENOR
BASS

Mi - se-ri-cor-des si-cut Pa-ter! Mi - se-ri-cor-des si-cut Pa-ter!

Antifona

Organ

5

1. Pateiksimies Tēvam, jo Viņš ir labs,
2. Pateiksimies Dēlam - tautu Gaismai, in ae - ter - num mi-se-ri - cor-di - a e - ius.
3. Lūgsim no Svētā Gara septiņas svētās dāvanas,
4. Lūgsim mieru no Dieva, kas ir katra miera avots,

Turpinājums 18. lpp. ➤

17

1. Viņš piedod un uzņem savus bērņus,
 2. Atvērsim sirdis tiem, kas alkst un slāpst,
 3. Mīlestība cer un panes visu,
 4. Debesis un zeme tiks atjau - notas,

in ae - ter - num mi-se-ri - cor-di - a e - ius.

Antifona
 Antifona
 Antifona
 Antifona

9

1. Viņš ir radījis pasauli ar gudrību,
 2. Viņš mūs ir mīlējis ar miesas sirdi,
 3. Katra labuma avota un vismaigā atvieg - lojuma,
 4. Zeme gaida Valtības Labo Vēsti,

in ae - ter - num mi-se-ri - cor-di - a e - ius.

13

1. Viņš vada savu tautu zemes virsū,
 2. No Viņa saņēmuši, Viņam arī sniegsim,
 3. Viņa mierināti, mierināsim citus,
 4. Prieks un piedošana pazemīgo sirdīs,

in ae - ter - num mi-se-ri - cor-di - a e - ius.

Coda

21 *mf* *Pa -*

Mi-se-ri-cor - des, mi-se-ri - cor - des, mi-se-ri-cor - des si - cut Pa-ter!

mf *mi-se-ri - cor - des,*

25 *ter!* *f* *mi-se-ri - cor - des,* *f* *mi-se-ri - cor-des si-cut* *mp*

f Mi-se-ri-cor - des, *f* mi-se-ri-cor - des si - cut Pa-ter! *mp* si-cut Pa-ter!

f mi-se-ri-cor - des, *f* mi-se-ri-cor - des si - cut Pa-ter! *mp* si-cut Pa-ter!

f des, *f* mi-se-ri - cor - des, *f* mi-se-ri - cor - des Pa-ter! *mp* si-cut Pa-ter!

meno mosso *f* *si - cut Pa - ter!* *ff*

30 *mf* *cresc.* *si - cut Pa - ter!* *ff*

Mi-se-ri-cor-des, mi-se-ri-cor-des si - cut Pa - ter!

Mi-se-ri-cor-des, mi-se-ri-cor-des si - cut Pa - ter!

mf *cresc.* *f* *si - cut Pa - ter!* *ff*

Mi-se-ri-cor- des si - cut Pa - ter!

Lūgšana Žēlsirdības jubilejas gadā

Kungs Jēzu Kristu, Tu mūs mācīji būt žēlsirdīgiem kā debesu Tēvs,
un mums teici, ka tas, kurš redz Tevi, redz Viņu.

Rādi mums savu vaigu, un mēs būsim glābti.

Tavs mīlestības pilnais skatiens atbrīvoja Zaheju un Mateju no naudas verdzības;

laulības pārkāpēju un Magdalēnu - no laimes meklēšanas tikai radītajā būtnē;

Pēterim pēc nodevības lika raudāt un nožēlas pilnajam laupītājam apsolīja paradīzi.

Dari, lai mēs katrs sadzirdam kā sev personīgi adresētu vārdu, ko teici samarietei:

Ja tu zinātu Dieva dāvanu!

Tu esi neredzamā Tēva, Dieva, kurš īpaši atklāj savu visvarenību piedošanā un žēlsirdībā, redzamais vaigs:
dari, Kungs, lai Baznīca pasaulē ir Tavs redzamais vaigs, kas esi augšāmcēlies un mīti debesu godībā.

Tu gribēji, lai arī Tavi kalpi būtu ietērpti vājumā un tādējādi sajustu vajadzīgo līdzjūtību

pret tiem, kuri dzīvo nezināšanā un maldos: dari, lai katrs, kurš tuvosies vienam no viņiem,

sajūt, ka Dievs viņu gaida, mīl un piedod viņam. Sūti savu Garu un svētdari visus ar Viņa svaidījumu,

lai Žēlsirdības jubileja ir Kunga žēlastības gads, un Tava Baznīca ar atjaunotu entuziasmu

var sludināt nabagiem Labo vēsti, pasludināt ieslodzītajiem

un apspiestajiem brīvību, un aklajiem atgriezt redzi.

To mēs lūdzam ar Žēlsirdības Mātes Marijas aizbildniecību Tev,

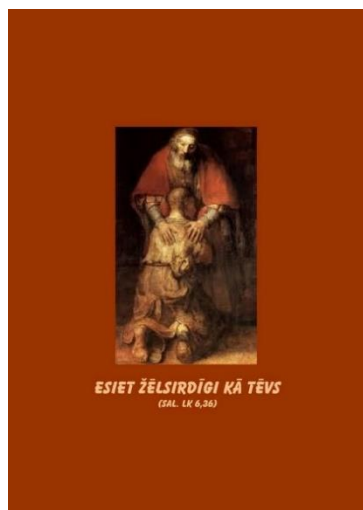
kas dzīvo un valdi ar Dievu Tēvu Svētā Gara vienībā, Dievs visos mūžu mūžos. Āmen.

Paziņojumi

* * *

Šī gada martā pāvests Francisks izsludināja Ārkārtas jubilejas svēto gadu, kas sākas Dievmātes Bezvainīgās ieņemšanas svētkos (8. decembrī) ar Svēto durvju atvēršanas ceremoniju svētā Pētera bazilikā un noslēgsies 2016. gadā, Kristus Karaļa svētkos.

Saistībā ar Jubilejas gadu tiks atvērtas Žēlsirdības durvis arī vietējo Baznīcu katedrālēs un atsevišķās baznīcās visā pasaulē.



Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē Svētās durvis tiks atvērtas 13. decembra dievkalpojuma laikā, kas sāksies pulksten 8:00. Pāvests aicina, lai šajās svinībās uz kopēju lūgšanu ar bīskapu pulcētos diecēzes priesteri un ticīgie.

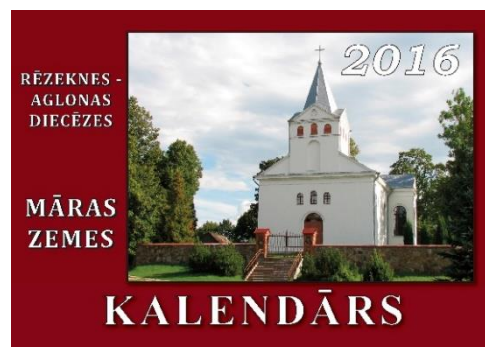
Vēlāk, pulksten 12:00, Žēlsirdības durvis tiks atvērtas Aglonas bazilikā, kurai ir līdzkatedrāles statuss. Par

Svēto durvju atvēršanu citos dievnamos un pārejās Latvijas diecēzēs, kā arī par iespēju iegūt pilnas atlaidas vēsta bīskapu dekrēts par atlaidām Žēlsirdības jubilejas gadā (skat. šī numura 15. – 17. lpp., Rēzeknes – Aglonas diecēzes mājaslapā: www.radieceze.lv, kā arī Latvijas Bīskapu konferences izdotajā brošūrā „Esiet žēlsirdīgi kā Tēvs”, kurā ir arī cita noderīga informācija saistībā ar šo Jubilejas gadu).



* * *

Ir izdots jaunais „**Māras zemes kalendārs**” 2016. gadam, kurā var sekot līdzi Baznīcas liturģiskajam gadam, ik mēnesi smelties garīgo spēku pāvesta vārdos, kā arī ielūkoties fotohronikā, kur iemūžināti diecēzes svarīgākie notikumi. Protams, ne mazāk nozīmīgs ir arī kalendārā atrodamais garīdznieku saraksts ar kontaktinformāciju.



* * *

Nākošais „Gaismas Taka” numurs iznāks Gavēnī

„Gaismas Taka”, reģ. Nr. M 001011

Izdevējs: Romas katoļu Baznīcas Rēzeknes – Aglonas diecēze un Rēzeknes Latgaliešu kultūras biedrība

Redakcijas adrese: Latgales iela 88, Rēzekne, LV-4601

E-pasts: eppuslatgaliensis@inbox.lv (ar norādi: Gaismas Takai)

Iespiests: SIA „Latgales druka”

Adrese: Baznīcas iela 28, Rēzekne, LV-4601

Par publikāciju saturu un atspoguļoto faktu precizitāti atbild publikācijas autors.

Redakcijai ir tiesības labot manuskriptus.